

Štandardy prístupnosti webových stránok (verzia 1.00)

Pravidlo 1. Poskytovanie ekvivalentných alternatív k zvukovému a vizuálnemu obsahu.

Vysvetlenie: Poskytovanie obsahu, ktorý má používateľovi prezentovať tú istú funkciu alebo účel ako sluchovo alebo zrakovó vnímaný obsah.

1.1 Ku všetkým „netextovým“ prvkom sa poskytuje textový ekvivalent.

Vysvetlenie:

Medzi takéto „netextové“ prvky patria obrázky, grafické náhrady textu vrátane symbolov, oblasti klikateľnej mapy, animácie ako animované GIF-súbory a podobne, applety a programové objekty, ASCII obrázky, rámy (frames), skripty, obrázky používané ako list bullets, tabulátory, grafické tlačítka, zvuky prehrávané s alebo bez zásahu používateľa, samostatné zvukové súbory, zvukové stopy videa a video.

Špecifikácia:

- Pre prvky , <input> a <applet> sa používa "alt" alebo sa poskytuje textový ekvivalent v obsahu prvkov <object> a <applet>.
- Pre komplexný obsah ako grafy a podobne, kde "alt" text neposkytuje kompletný textový ekvivalent sa poskytuje doplnujúci popis, s použitím „longdesc“ a podobne v prvkoch alebo <frame>, odkaz v rámci prvku <object> alebo odkaz na popis.
- Pre klikateľné mapy sa používajú pri prvku <area> atribúty "alt" aj "title" alebo sa pri prvku <map> použijú prvky <a> a ďalší text ako obsah.
- Ak obrázok neobsahuje žiadnu významovú informáciu a je použitý iba ako dekorácia, atribút "alt" obsahuje prázdnu hodnotu. Ak však slúži na ovládanie webovej stránky a podobne, obsahuje zmysluplný obsah.
- Ak je obrázok použitý z dôvodu odlišenia alebo webovú stránku ovláda človek, alebo počítač, používateľovi sú k dispozícii i také metódy, ktoré umožňujú toto odlišenie uskutočniť, napríklad zvukový výstup, dopĺňovanie bežného textu a podobne. Na odlišenie človeka a počítača sa používa plne automatizovaný verejný Turingov test na rozlíšenie počítačov od ľudí, ktorým je metóda CAPTCHA a podobne.

1.2 Pre každú aktívnu oblasť klikateľnej mapy na strane servera sa poskytujú doplnkové textové odkazy.

Vysvetlenie:

Ak je použitie mapy nevyhnutné, nepoužívajú sa „server-side“ mapy, ale najmä „client-side“ mapy uvedené v bode 9.1. Aktívne časti na strane servera sa rovnako ako v bode 1.1 vhodné označujú.

1.3 Ak dokáže agent používateľa automaticky čítať nahlas textový ekvivalent vizuálneho záznamu, poskytuje sa zvukový popis dôležitých informácií vizuálneho záznamu multimedialnej prezentácie. Zvukový popis sa so zvukovou stopou synchronizuje v súlade s bodom 1.4.

Vysvetlenie:

Ak webová stránka poskytuje informácie prostredníctvom multimedialneho prvku, ktorým môže byť vizuálny alebo zvukový záznam, a tento nie je iba alternatívou k existujúcemu textovému obsahu, je doplnený titulkami v textovej forme alebo iným textovým zápisom.

Táto textová alternatíva dostatočne umožňuje zoznámiť sa s podstatou prezentovaných informácií aj tým používateľom, ktorí z dôvodu svojho postihnutia alebo vybavenia nemôžu vnímať informácie prezentované prostredníctvom multimédií.

1.4 Alternatívy ekvivalentné s multimedialnou prezentáciou ako titulky alebo zvukové popisy vizuálneho záznamu, založenou na čase, napríklad film alebo animácia, sa s ňou synchronizujú.

1.5 Ak agent používateľa interpretuje textové ekvivalenty pre odkazy klikateľných máp na strane klienta, poskytujú sa ďalšie textové odkazy pre všetky aktívne oblasti klikateľnej mapy na strane klienta.

Vysvetlenie:

Toto pravidlo súvisí s pravidlom 1.2 a 9.1. Ak je použitie klikateľných máp nevyhnutné, použije sa na strane klienta.

- 1.6 Predpisy určujúce typ písma obsahujú aj bežný font písma.

Vysvetlenie:

Vieľa tvorcov webových stránok používa vlastné neštandardné fonty, kde pri nekorektnom nastavení môže nastať problém, že ho prehliadač nedokáže interpretovať a výsledkom sú reťazce nečitateľných znakov. Práve v takýchto prípadoch sa zobrazuje bežný font, ak je uvedený v nastavení.

Špecifikácia:

- Definícia typu písma, ktorým je napríklad atribút "font-family" v kaskádových štýloch CSS a podobne, obsahuje aj uvedenie bežného fontu. V rámci výpočtu jednotlivých typov písma sa uvádza na poslednom mieste.
- Bežné fonty pre serifové (pätkové) písmo, ktorým je napríklad Times New Roman, je "serif", pre bezserifové (bezpätkové) písmo, ktorými sú napríklad Arial alebo Verdana, je "sans-serif" a pre neproporcionálne písmo, ktorým je napríklad Courier, je "monospace".

Pravidlo 2. Nespoliehanie sa len na farbu.

Vysvetlenie: *Texty a grafika sú zrozumiteľné, aj keď sú zobrazené bez použitia farby.*

- 2.1 Zabezpečuje sa, aby boli všetky informácie prezentované pomocou farieb prístupné a zrozumiteľné aj bez farieb, a to z kontextu alebo pomocou zvýraznenia a podobne.

Vysvetlenie:

Informácie, ktorých správna interpretácia závisí na schopnosti vnímať farby, obmedzuje použiteľnosť webovej stránky, a to najmä pre zrakovo postihnutých. Preto sa takéto informácie na webovej stránke nepoužívajú. Chybou je napríklad vyznačenie povinných položiek vo formulári, definovanie a podobne. Všetky informácie na webovej stránke sú rovnako prístupné i pri zapnutí inej farebnej schémy operačného systému akú má štandardné nastavenie.

- 2.2 Zabezpečuje sa, aby farebné kombinácie pozadia a popredia poskytovali dostatočný kontrast.

Vysvetlenie:

Farby písma a podkladu sa definujú tak, aby boli dostatočne kontrastné, aby boli čitateľné pre ľudí, ktorí nedokážu správne rozoznávať farby a podobne alebo je obraz prenášaný v čiernobielej podobe. Kombinácie farby popredia (písma a podobne) a farby alebo vzoru pozadia majú dostatočný vzájomný kontrast a na pozadí sa nevyskytuje vzorka, ktorá znižuje čitateľnosť.

Pravidlo 3. Používanie zvýrazňovania a štýlov a ich správne používanie.

Vysvetlenie: *Dokumenty sa zvýrazňujú pomocou vhodných štruktúrnych prvkov. Prezentácia sa ovláda najmä pomocou štýlov, ako pomocou prezentačných prvkov a atribútov.*

- 3.1 Ak existuje vhodný značkovací jazyk, uprednostňuje sa na prezentovanie informácií pred obrázkami.

Špecifikácia:

- Pre zvýraznenie matematických rovníc sa používa MathML.
- Pre formátovanie a rozloženie textu sa používajú štýly (style sheets), napríklad kaskádové štýly (CSS).
- Je nevhodné používať obrázky ako náhrady textu; používa sa text a štýly.

- 3.2 Dokumenty sa vytvárajú v súlade s oficiálnou formálnou úpravou a gramatikou. Kód webových stránok zodpovedá niektorej zverejnenej finálnej špecifikácii jazyka HTML alebo XHTML a neobsahuje syntaktické chyby, ktoré je technický prevádzkovateľ alebo správca obsahu schopný odstrániť.

Vysvetlenie:

Validácia zverejnenej formálnej úpravy a deklarácia tejto validácie na začiatku dokumentu informuje používateľa, že štruktúra dokumentu je korektná a zároveň informuje používateľovho agenta, kde má hľadať v prípade potreby dané sémantické pravidlá. Niektoré pomocné technológie ako čítače obrazovky a podobne môžu mať problémy so sprístupnením nekorektných webových stránok. Nekorektná webová stránka môže spôsobiť až zamrznutie prehliadača.

Špecifikácia:

- Popis typu dokumentu sa zahŕňa do úvodu dokumentu alebo inej časti, ktorý sa vzťahuje na uverejnené definície typov dokumentov, napríklad striktný HTML 4.01 Strict DTD, HTML 4.01 Transitional, XHTML 1.0 Strict.
- Validáciu s konkrétnymi špecifikáciami je vhodné uviesť na vstupnej webovej stránke aj vizuálne, pomocou na to určených symbolov, ktoré sa dajú získať po ukončení validácie na adrese <http://validator.w3.org/> alebo na inej adrese.

3.3 Na riadenie vizuálneho rozloženia obsahu a prezentácie sa používajú štýly.

Špecifikácia:

- Na riadenie štýlov písma sa v HTML namiesto prvku používajú možnosti fontu v CSS.

3.4 Pri uvádzaní hodnôt atribútov v značkovacom jazyku alebo vo vlastnostiach štýlov sa namiesto absolútnych jednotiek používajú relatívne jednotky. Veľkosť textu je možné zväčšovať a zmenšovať prostredníctvom štandardných funkcií prehliadača.

Vysvetlenie:

Zväčšovanie písma je podstatné, najmä ak ho čitateľ považuje za príliš malé.

Špecifikácia:

- Veľkosť písma na webových stránkach definuje len pomocou kľúčových slov CSS, ktorými sú xx-small, x-small, small, medium, large, x-large a xx-large alebo pomocou percent, hodnôt smaller, larger a jednotiek em a ex. Toto sa týka aj tabuliek.
- Veľkosť písma sa nedefinuje prostredníctvom jednotiek pt, pc, in, cm, mm a px.

3.5 Na vyjadrenie štruktúry dokumentu sa používajú prvky hlavičky a používajú sa vhodne podľa ich špecifikácie.

Špecifikácia:

- Nadpisy sa definujú pomocou značiek <h1>, <h2> ... <h6>. Nie je vhodné definovanie nadpisov pomocou značky alebo definovaním vlastnej triedy pre danú úroveň nadpisu. Pri použití značiek pre nadpisy sa dbá aj na správnu hierarchiu nadpisov.
- V zdrojovom kóde sa sémantické značky <h1>, <h2> ... <h6> nepoužívajú pre obsah, ktorý nezodpovedá ich významu. Znamená to, že prvky, ktoré netvorí nadpisy, sa takto neoznačujú.

3.6 Zoznamy a ich jednotlivé položky sa správne označujú.

Vysvetlenie:

Text, ktorý je vo svojej podstate zoznamom, sa označí ako zoznam, inak je jeho čítanie pre čitateľa neprehľadné.

Špecifikácia:

- Na vyznačenie jednotlivých položiek zoznamu v HTML sa používa značka pre nečíslovaný zoznam, značka pre číslovaný zoznam a značka <dl>, ak má zoznam definičný význam.
- V zdrojovom kóde sa prvky, ktoré netvorí zoznamy, takto neoznačujú.

3.7 Citácie sa zvýrazňujú. Úvodzovky a ďalšie označenia určené na zvýraznenie citácie sa nepoužívajú na formátovací efekt, akým je odsadenie a podobne.

Špecifikácia:

- V HTML sa na zvýraznenie krátkych a dlhších citácií používajú prvky <q> a <blockquote>.

Pravidlo 4. Objasňovanie použitia pôvodného jazyka.

Vysvetlenie: Označenie pôvodného jazyka prípadne jeho zmien uľahčuje výslovnosť alebo interpretáciu skratiek, či cudzieho textu najmä pre pomocné technológie. Zároveň však zjednodušuje vyhľadávanie a identifikáciu dokumentov v požadovanom jazyku pomocou automatov a zlepšuje čitateľnosť obsahu pre všetkých používateľov.

4.1 Zmeny pôvodného jazyka textu sa v dokumente a vo všetkých textových ekvivalentoch, ako sú titulky a podobne, zreteľne označujú.

Vysvetlenie:

Pri použití hlasových syntetizátorov alebo zariadení využívajúcich braillovo písmo a podobne sa týmto umožní automatická zmena do nového jazyka.
Uvedenie celého významu skratiek v tele dokumentu napomáha použiteľnosti dokumentu.

Špecifikácia:

- V HTML sa používa atribút "lang".
- V XML sa používa atribút "xml:lang".

4.2 Celý význam každej skratky sa uvádza na mieste jej prvého použitia.

Vysvetlenie:

Uvedenie celého významu skratiek v tele dokumentu napomáha použiteľnosti dokumentu a zabraňuje nemožnosti správne interpretovať skratky pomocnými technológiami.

Špecifikácia:

- V HTML sa používa pre prvky <abbr> a <acronym> atribút "title".

4.3 Identifikuje sa pôvodný primárny jazyk dokumentu. V zdrojovom kóde sa definuje hlavný jazyk obsahu webovej stránky.

Vysvetlenie:

Používa sa najmä z dôvodu nastavenia prekladačov na strane používateľa.

Špecifikácia:

- V jazyku HTML sa v prvku <html> zadáva atribút "lang".
- Pri XML sa používa atribút "xml:lang".
- Systémy sa nastavujú tak, aby sa využila výhoda výmenného mechanizmu obsahu HTTP (norma RFC2068, časť 14.13) a klienti mohli automaticky získať dokumenty v preferovanom jazyku.

4.4 V metadátach sa uvádza použitá znaková sada.

Vysvetlenie:

Uvedenie znakovkej sady sa používa najmä preto, aby sa pri uložení webovej stránky na lokálny disk nestratila informácia o jej kódovaní a obsah zostal naďalej čitateľný a zároveň, aby bolo možné webovú stránku čítať aj pri jej otvorení, napríklad v zahraničí.

Špecifikácia:

- V HTML sa v časti <head> uvádza atribút "content-type".
- V XML sa nastavuje atribút "encoding".

Pravidlo 5. Tvorenie tabuliek, ktoré sa ľahko transformujú.

Vysvetlenie: *Preverí sa, že tabuľky sú dostatočne zvýraznené za účelom ich transformácie pomocou prístupných prehliadačov alebo iných agentov používateľa.*

5.1 V dátových tabuľkách sa identifikujú hlavičky riadkov a stĺpcov. Obsahy buniek sa štruktúrne zhodujú s významom.

Vysvetlenie:

Ak je tabuľka použitá pre zobrazovanie dát, zobrazuje „tabuľkovú informáciu“. Znamená to, že obsahuje značky pre definovanie záhlavia riadkov alebo stĺpcov. Pri nesprávnom označení sa nedajú využívať technológie, ktoré umožňujú zrýchlenú navigáciu v tabuľkách a podobne.

Špecifikácia:

- V HTML sa používa <td> na identifikovanie dátových buniek a <th> na identifikovanie hlavičiek. Pre rýchlejšiu identifikáciu tabuliek na webovej stránke je možné využiť accessibility toolbary.
- Všetky tabuľky dávajú zmysel pri čítaní zľava doprava.
- Obsah, ktorý významovo patrí do jednej bunky, sa nachádza iba v jednej bunke. Ak významovo patrí do viacerých buniek, nachádza sa vo viacerých bunkách.

5.2 Pre dátové tabuľky, ktoré majú dve alebo viac logických úrovní hlavičiek riadkov alebo stĺpcov, sa používa zvýraznenie vzťahov medzi dátovými bunkami a bunkami hlavičky.

Špecifikácia:

- V HTML sa k zoskupeniu hlavičiek riadkov používa <thead>, <tfoot> a <tbody> a k zoskupeniu hlavičiek stĺpcov sa používa <col> a <colgroup>.
- K popisu komplexnejších vzťahov medzi dátami sa používajú atribúty "axis", "scope" a "headers".

- 5.3 Tabuľka sa nepoužíva na vytvorenie vizuálneho rozloženia obsahu, ak nedáva zmysel v linearizovanej podobe. Ak tabuľka nedáva zmysel a nie je možné sa jej vyhnúť, poskytuje sa alternatívny ekvivalent, ktorým môže byť aj linearizovaná verzia.

Špecifikácia:

- Ak agent používateľa podporuje nastavenie pomocou štýlov, tabuľky sa na vizuálne rozloženie nepoužívajú.

- 5.4 Ak je tabuľka použitá iba na vizuálne rozloženie obsahu, na účel vizuálneho formátovania sa nepoužívajú žiadne štrukturálne označenia.

Špecifikácia:

- V HTML sa nepoužíva prvok <th>, aby bol obsah bunky zobrazený centrovane a napísaný tučným písmom a podobne.
- Nedefinujú sa prvky na označenie hlavičky, päty a podobne, v HTML napríklad <tfoot> a <caption>.

- 5.5 Pre všetky tabuľky sa poskytujú zhrnutia.

Špecifikácia:

- V HTML sa používa atribút "summary" prvku <table>.

- 5.6 Pre menovky hlavičiek sa poskytujú skratky.

Špecifikácia:

- V HTML sa pre prvok <th> používa atribút "abbr".

Pravidlo 6. Zabezpečenie, aby sa webové stránky využívajúce nové technológie ľahko transformovali.

Vysvetlenie: Zabezpečenie, aby boli webové stránky prístupné aj ak nie sú novšie technológie podporované alebo sú vypnuté.

- 6.1 Dokumenty sa organizujú tak, aby mohli byť čítané aj bez použitia štýlov.

Špecifikácia:

- Ak je HTML-dokument interpretovaný bez asociovaného štýlu, je možné ho prečítať.
- Obsah je zorganizovaný logicky tak, aby bola jeho interpretácia zmysluplná, aj keď budú štýly listu vypnuté alebo nebudú podporované.

- 6.2 V prípade zmeny dynamického obsahu sa zabezpečí aj aktualizácia ekvivalentov tohto obsahu.

- 6.3 Zabezpečuje sa, aby boli webové stránky použiteľné, aj keď sú aktívne prvky, ktorými sú skripty, aplety a iné programové objekty, vypnuté alebo nie sú podporované. Ak to nie je možné, poskytujú sa ekvivalentné informácie na alternatívnej prístupnej webovej stránke.

Vysvetlenie:

Webová stránka využívajúca JavaScript a podobne často krát uľahčuje používateľovi navigáciu za použitia myši. Táto možnosť je pre ľudí s pomocnými technológiami väčšinou neprístupná, a to najmä preto, že sa navonok nejaví ako aktívny prvok, prípadne obsahuje skrytý obsah a podobne.

Špecifikácia:

- Zabezpečenie, aby napríklad odkazy, ktoré spúšťajú skripty, pracovali aj keď sú tieto skripty vypnuté alebo nie sú podporované. JavaScript sa nepoužíva ako cieľ odkazu a podobne.
- Ak nie je možné vytvoriť webovú stránku použiteľnú bez skriptov, poskytuje sa buď text ekvivalentný s prvkom <noscript> alebo sa použije skript na strane servera namiesto skriptu na strane klienta, prípadne sa poskytne alternatívna prístupová webová stránka ako je uvedené v bode 11.4.

- 6.4 Zabezpečuje sa, aby boli obslužné programy skriptov a apletov nezávislé na vstupných zariadeniach.

- 6.5 Zabezpečuje sa prístupnosť dynamického obsahu, prípadne sa poskytuje alternatívna prezentácia alebo webová stránka.

Špecifikácia:

- V HTML sa napríklad na konci každého súboru rámov (frameset) použije prvok <noframes>. Skripty na strane servera môžu byť pri niektorých aplikáciách prístupnejšie ako skripty na strane klienta.

Pravidlo 7. Zabezpečenie riadenia zmien časovo citlivého obsahu používateľom.

Vysvetlenie: Zabezpečenie toho, aby mohli byť pohyblivé, blikajúce, rolujúce, či samoobnovovacie objekty alebo webové stránky zastavené alebo vypnuté.

- 7.1 Ak agent používateľa neumožňuje používateľovi kontrolu nastavení kmitania, tomuto kmitaniu sa vyhýba.

Vysvetlenie:

Kmitanie je automatická obnova objektu v určitej frekvencii. Ľudia s fotosenzitívnou epilepsiou môžu mať záchvaty spôsobené kmitaním, či blikaním v rozpätí od 4 do 59 kmitov za sekundu (Hertzov) s maximálnou citlivosťou 20 kmitov za sekundu a rýchlymi zmenami z tmavej na svetlú farbu, podobne ako pri svetle stroboskopu.

Špecifikácia:

- Prvky <blink> a <marquee> nie sú definované v žiadnej W3C HTML špecifikácii, a preto sa nepoužívajú.
- Prípadné použitie animácie alebo dynamicky sa meniacich prvkov sa trvale mení najviac s frekvenciou 1 Hz. To znamená, že jedna fáza dynamicky sa meniaceho obsahu sa zobrazuje aspoň 1 sekundu.

- 7.2 Ak používateľom ich agent neumožňuje kontrolu blikania obsahu, zabráni sa tomu, aby obsah webovej stránky blikal. Prezentácia sa mení v pravidelných intervaloch, vypína sa, zapína sa a podobne.

- 7.3 Ak agent používateľa neumožňuje používateľom „zamraziť“ pohyblivý obsah, na webových stránkach sa vyhýba „pohybu“ ako flashové animácie a podobne.

Špecifikácia:

- Ak webová stránka obsahuje pohyblivý obsah, poskytuje sa v rámci skriptu alebo apletu mechanizmus, ktorý umožní používateľom „zamraziť“ pohyb a aktualizácie.
- Vytvorenie pohyblivých prvkov na webovej stránke pomocou použitia štýlov so skriptovaním umožňuje používateľom ľahšie vypnúť, či zrušiť tento efekt.
- Animácie sa nepoužívajú pri texte, ktorý slúži na zobrazenie dôležitých informácií.

- 7.4 Ak agent používateľa neposkytuje možnosť zastaviť obnovovanie, nie je vhodné vytvárať webové stránky, ktoré sa pravidelne sami obnovujú. Obsah sa mení len vtedy, ak používateľ aktivuje nejaký prvok.

Vysvetlenie:

Automatická zmena obsahu webovej stránky môže byť pre postihnutých veľkou prekážkou prístupnosti. Podporné technológie väčšinou sprístupňujú webovú stránku tak, že ju spracujú do podoby čitateľnej pre postihnutého. Ak počas čítania nastane automatická obnova, opätovne sa spracuje, čo znamená, že používateľ ju začne čítať opäť od začiatku.

Špecifikácia:

- V HTML nie je vhodné vytvárať webové stránky tak, aby sa samé obnovovali pomocou metadátového prvku "HTTP-EQUIV=refresh", ak agent používateľa neumožňuje používateľom tento prvok vypnúť.
- Pri pohybe na webovej stránke nemá pri bežnom nastavení nastať zmena určitej časti webovej stránky.

- 7.5 Ak agent používateľa neposkytuje možnosť zastaviť automatické presmerovanie, nepoužíva sa nastavenie na automatické presmerovanie webovej stránky. Na vykonávanie presmerovania sa konfiguruje server.

Pravidlo 8. Zabezpečenie priamej prístupnosti vsadených rozhraní používateľa.

Vysvetlenie: Zabezpečenie toho, aby používateľské rozhrania spĺňali princípy dizajnu prístupnosti - prístup k funkcii nezávislý od zariadenia, použiteľnosť klávesnice, hlasový výstup a podobne.

- 8.1 Programové prvky ako sú skripty a aplety sa robia priamo prístupné alebo kompatibilné s pomocnými technológiami. Nie je vhodné, aby obsah ani kód webovej stránky predpokladal prípadne vyžadoval konkrétny spôsob použitia, ani konkrétne vstupné alebo výstupné zariadenie. Ak to nie je možné, poskytuje sa prístupné alternatívne riešenie.

Vysvetlenie:

Každý používateľ má právo používať ovládacie vstupné alebo výstupné zariadenie podľa vlastnej voľby.

Špecifikácia:

- Kód ani obsah webovej stránky nepredpokladá alebo nevyžaduje, aby mal používateľ konkrétny operačný systém, konkrétny prehliadač, aktívny zvukový výstup a podobne.
- Kód ani obsah nepredpokladá, že určité tlačidlá klávesnice alebo myši existujú a majú priradenú určitú funkciu ako napríklad F5 pre obnovenie webovej stránky, F1 pre nápovedu a podobne.

Pravidlo 9. Dizajnovanie nezávisle od zariadení.

Vysvetlenie: Používanie vlastností, ktoré povoľujú aktiváciu prvkov webovej stránky pre čo možno najväčšie množstvo vstupných zariadení. Znamená to, že používateľ môže komunikovať so svojim agentom alebo dokumentom pomocou rôznych zariadení ako myš, klávesnica, hlas a podobne. Textové ekvivalenty k obrázkom umožňujú interakciu bez použitia zariadenia na ukazovanie (myš) a zároveň webové stránky, ktoré povoľujú interakciu pomocou klávesnice umožňujú prístupnosť aj cez hlasové ovládanie alebo pomocou príkazového rozhrania.

- 9.1 Namiesto klikateľných máp na strane servera sa poskytujú klikateľné mapy na strane klienta s výnimkou prípadov, kde sa oblasti nedajú definovať pomocou dostupného geometrického tvaru.

- 9.2 Zabezpečí sa, aby každý prvok, ktorý má svoje vlastné rozhranie, mohol byť použitý spôsobom nezávislým na zariadení.

Vysvetlenie:

Elektronický formulár alebo iný prvok použiteľný iba pomocou myši znemožňuje prístupnosť tým, ktorí takéto zariadenie nedokážu používať.

- 9.3 Pri skriptoch sa uprednostňuje špecifikácia logických správcovaldalostí pred správcami udalostí závislých od zariadení.

- 9.4 Vytvára sa logické príkazové navádzanie pomocou odkazov, ovládačov formátu a objektov.

Špecifikácia:

- V HTML sa logické zoradenie špecifikuje pomocou atribútu "tabindex" alebo sa zabezpečí logický dizajn webovej stránky.

- 9.5 K dôležitým odkazom vrátane tých, ktoré sa nachádzajú v klikateľných mapách na strane klienta, k ovládačom formátu a k skupinám ovládačov formátov sa poskytujú klávesové skratky.

Vysvetlenie:

Priradenie klávesových skratiek zjednodušuje ovládanie pomocou klávesnice, čo najmä postihnutým uľahčuje navigáciu na webovej stránke.

Špecifikácia:

- V HTML sa skratky špecifikujú pomocou atribútu "accesskey" a podobne.
- Klávesové skratky sa nedefinujú pre každý odkaz, definujú sa len pre tie najdôležitejšie odkazy, inak si ich používatelia nezapamätajú.
- Pri definovaní klávesových skratiek sa vyhýba kolíziám s preddefinovanými klávesovými skratkami operačného systému alebo aplikácie. Takýmto je napríklad „D“, ktoré v Internet Exploreri v kombinácii ALT+D znamená vstup pre riadok Adresa.

Pravidlo 10. Používanie "dočasných" riešení.

Vysvetlenie: Používanie dočasných riešení prístupnosti tak, aby mohli technológie a staršie prehliadače fungovať správne.

- 10.1 Ak agent používateľa nedovoľuje používateľovi vypnúť vytváranie podradených okien, nepoužíva sa zjavovanie „pop-up“, či iných podobných okien a aktuálne otvorené okno sa nevymieňa bez toho, aby bol používateľ o tom informovaný.

Vysvetlenie:

Otvorenie nového okna prehliadača môže byť užitočné pre bežného používateľa, avšak nečakane pribúdajúce okná môžu byť nevhodné a neprehľadné pre zrakovo postihnutého používateľa. Používa sa preto iba v odôvodnených prípadoch.

Špecifikácia:

- V HTML je potrebné vyhnúť sa použitiu rámu a podobne, ktorého cieľom je nové okno.
- Textový popis odkazu sa dopĺňa o informáciu, že odkaz sa otvorí v novom okne.

- 10.2 Ak agent používateľa nepodporuje jasné, explicitné priradenie menoviek a prvkov formuláru, pre všetky prvky formuláru s implicitne, priamo priradenými menovkami sa zabezpečí, aby bola každá menovka správne umiestnená. Menovka predchádza priamo svojmu prvku v rovnakom riadku, čo umožňuje použitie viac ako jedného prvku a menovky na riadok alebo sa nachádza v predchádzajúcom riadku, čo umožňuje použitie iba jednej menovky a jedného prvku na riadok.

Vysvetlenie:

Prvkami formuláru sú napríklad editovateľné políčka, zaškrŕavacie políčka, prepínače, rozbaľovacie zoznamy alebo tlačidlá. Je dôležité, aby mal názov priradený k prvku správnu pozíciu, pretože nie každá pomocná technológia dokáže korektné pracovať s prvkami <label> a atribútmi "for" a "id" a podobne.

- 10.3 Ak agent používateľa vrátane pomocných technológií neinterpretuje susediace texty správne, na aktuálnej alebo inej webovej stránke sa pre všetky tabuľky, ktoré zobrazujú text v paralelných stĺpcoch so zalamovaním slov, poskytuje alternatíva s jednoduchým lineárnym textom.

Vysvetlenie:

Tento bod je prínosom pre používateľov s agentmi ako sú čítače obrazovky a podobne, ktoré nie sú schopné pracovať s blokmi susediacich textov. Tento bod nie je zameraný na odradenie tvorcov obsahu od používania tabuliek na prezentáciu tabuľkových informácií.

- 10.4 Ak agent používateľa nedokáže správne spracovávať prázdne ovládacie prvky, v editovateľných políčkach a textových oblastiach sa uvádzajú prednastavené znaky, ktoré vymedzujú miesto.

Špecifikácia:

- V HTML to platí pre prvky <textarea> a <input>.
- Znaky ako medzera a podobne, prekladače väčšinou ignorujú, a preto sa nedajú považovať za také, ktoré vymedzujú miesto.

- 10.5 Ak agent používateľa vrátane pomocných technológií nedokáže zreteľne odlišiť susediace odkazy, medzi susediace odkazy sa uvádzajú neodkazové, vytlačiteľné znaky ohraničené medzerami.

Vysvetlenie:

Problém môžu mať napríklad používatelia, ktorí používajú hlasové syntetizéry, ktoré čítajú takéto odkazy ako jeden blok textu.

Špecifikácia:

- V HTML sa medzi prvkami <a> používajú napríklad bežné spojovacie slová respektíve znaky abecedy.

Pravidlo 11. Používanie technológií a smerníc W3C.

Vysvetlenie: *Vhodné používanie W3C technológií a dodržiavanie smerníc prístupnosti je dôležitým základom prístupnosti. Tam, kde nie je možné použiť technológiu W3C alebo jej použitie môže mať za následok netransformovateľný materiál, poskytuje sa alternatívna verzia príslušného obsahu.*

- 11.1 W3C technológie sa používajú, ak sú dostupné a vhodné pre určitú úlohu a v prípade ich podpory sa používajú čo možno najnovšie verzie.

- 11.2 Vyhýba sa neschváleným vlastnostiam W3C technológií.

Špecifikácia:

- V HTML sa nepoužíva neschválený prvok . Namiesto toho sa používajú štýly, ako napríklad fontové vlastnosti CSS.

- 11.3 Informácie sa poskytujú tak, aby používatelia mohli prijímať dokumenty podľa ich vlastných preferencií akými sú napríklad jazyk a typ obsahu.

Špecifikácia:

- Tam, kde je to možné, sa používa výmenný mechanizmus obsahu.

- 11.4 Ak je možné vytvoriť webovú stránku, ktorá je prístupná podľa týchto pravidiel, poskytuje sa odkaz na alternatívnu webovú stránku, ktorá je prístupná, má ekvivalentné informácie alebo funkčnosť a je aktualizovaná tak často ako pôvodná neprístupná webová stránka. To isté platí pre webové sídlo.

Špecifikácia:

- Poskytnutie iba textovej podoby webovej stránky alebo webového sídla a podobne.

Pravidlo 12. Poskytovanie kontextových a orientačných informácií.

Vysvetlenie: *Poskytnutie kontextových a orientačných informácií tak, aby pomohli používateľom pochopiť komplexné webové stránky a jej prvky.*

- 12.1 Pri každom ráme sa na umožnenie jeho identifikácie a ľahšej navigácie používa nadpis.

Vysvetlenie:

Rámy nie sú pre orientáciu zrakovo postihnutých používateľov najvhodnejšie, pretože nie vždy je po zvolení určitého odkazu zrejme, do ktorého rámu webovej stránky sa nový obsah načíta. Z tohto dôvodu sa dodržiavajú pravidlá vhodnej navigácie.

Špecifikácia:

- Pre každý rám sa vhodne a zrozumiteľne zvolí názov, a to pomocou atribútu "name" a popisný titulok, a to pomocou atribútu "title". Popis vystihuje účel rámu a jeho vzťah k ďalšiemu rámu, prípadne ďalším rámom.

- 12.2 Ak to nie je jasné z nadpisov jednotlivých rámov, popisuje sa účel rámov a ich vzájomných vzťahov.

Špecifikácia:

- V HTML sa používa "longdesc", <noframes> alebo odkaz na popis. Prvok <noframes> je možné skryť pre ostatných používateľov pomocou kaskádových štýlov.

- 12.3 Tam, kde je to prirodzené a vhodné, sa veľké bloky informácií rozdeľujú do viacerých, lepšie ovládateľných skupín.

Špecifikácia:

- V HTML sa na zlúčenie prvkov <option> v rámci prvku <select> používa <optgroup>. Ovládače formátu sa zoskupujú pomocou prvkov <fieldset> a <legend>. Tam, kde je to vhodné, sa používajú vnorené zoznamy a na štruktúrovanie dokumentov sa používajú hlavičky a podobne.

- 12.4 Menovky sa jasne spájajú s ovládačmi. Každý formulárový prvok má priradený výstižný názov.

Vysvetlenie:

Prvkami formuláru sú editovateľné políčka, zaškrtnuté políčka, prepínače, rozbaľovacie zoznamy alebo tlačidlá a podobne.

Za účelom, aby každý používateľ vedel, čo má v danom prvku vyplniť alebo zvoliť, má každý použitý prvok svoj popis, v ktorom je jednoznačne uvedené, ako má používateľ s prvkom zaobchádzať.

Špecifikácia:

- Pri definovaní jednotlivých prvkov formulára je ich popisný text zrozumiteľný a jednoznačne priradený, zviazaný pomocou značky <label> a atribútov "for" pre značku <label> a "id" pre značky formulárového prvku.
- Vizualne umiestnenie popisného textu vedľa prvku formulára nie je dostačujúce.

Pravidlo 13. Poskytovanie prehľadného mechanizmu navigácie.

Vysvetlenie: *Poskytnutie prehľadného a úplného mechanizmu navigácie (orientačné informácie, navigačné panely, mapa webového sídla a podobne) je zamerané najmä na zvýšenie pravdepodobnosti, že každý na danom webovom sídle nájde to, čo tam hľadal.*

- 13.1** Jasne sa identifikuje cieľ každého odkazu. Označenie každého odkazu výstižne popisuje jeho cieľ nezávisle na okolitom kontexte. Odkazy sú jasne odlišené od ostatného textu.

Vysvetlenie:

Text odkazu by mal byť dostatočne zmysluplný tak, aby dával zmysel aj pri čítaní odkazu mimo kontext, či už samostatne alebo ako časť série odkazov. Text odkazu by mal byť zároveň stručný a výstižný.

Špecifikácia:

- V HTML sa píše významovo výstižné informácie, napríklad "*Informácia o verzii 4.3*" a nie "*kliknite sem*". Pri odkaze s prázdny textom sa cieľ odkazu bližšie špecifikuje pomocou informatívneho titulku odkazu, v HTML napríklad pomocou atribútu "title".
 - Označením odkazu sa rozumie kombinácia samotného textu odkazu, napríklad textu umiestneného medzi párové značky <a> a atribútu "title" značky <a>.
 - Na odlišenie textu sa nepoužíva iba farba, ale aj napríklad podčiarknutie alebo iné zvýraznenie.
- 13.2** Poskytujú sa metadáta, pomocou ktorých sa webovým sídlam a ich jednotlivým webovým stránkam pridávajú významové (sémantické) informácie. Každá webová stránka má zmysluplný názov, ktorý vystihuje jej obsah.

Špecifikácia:

- Používa sa RDF na identifikáciu autora dokumentu, typu obsahu a podobne.
 - Niektorí HTML agenti používateľa dokážu vytvoriť navigačné nástroje zo vzťahov dokumentu popísaných pomocou prvku <link> a atribútov "rel" alebo "rev", a to napríklad rel="next", rel="previous", rel="index".
 - V HTML obsahuje prvok <title> v časti <head> výstižný názov konkrétnej webovej stránky, ktorý popisuje jeho obsah, zmysel alebo funkcionálnosť, a to aj v súlade s celým webovým sídlom.
- 13.3** Poskytujú sa informácie o celkovom rozložení webovej stránky. Pri popisovaní rozloženia webovej stránky sa zvýrazňujú a vysvetľujú dostupné funkcie prístupnosti. Navigačné a obsahové informácie sú zreteľne oddelené.

Vysvetlenie:

Táto informácia uľahčuje činnosť počas navigácie, a to aj pri potrebe zapamätať si rozloženie každej webovej stránky bez možnosti ju vidieť.

Webová stránka alebo webové sídlo sa vytvára tak, aby bol používateľ schopný rozpoznať, ktoré informácie slúžia k navigácii a ktoré patria k obsahu. Navigačné informácie, ako napríklad odkazy na iné webové stránky, sa správne umiestňujú v samostatnom oddelenom bloku.

Špecifikácia:

- Poskytuje sa mapa webového sídla, obsah a podobne. Odporúča sa, aby bola mapa alebo obsah prístupný z každej stránky webového sídla.
- 13.4** Navigačné mechanizmy sú zrozumiteľné a používajú sa konzistentným spôsobom. Rovnako označené odkazy majú rovnaký cieľ.

Vysvetlenie:

Opakovateľnosť zvyšuje pravdepodobnosť nájdenia požadovanej alebo vyhnutie sa nežiadúcej časti webovej stránky, a to najmä pre ľudí so zrakovým postihnutím alebo postihnutím v učení sa. Zároveň však zachovávaním rovnakej logiky zvyšuje sémantickú interoperabilitu a rýchlosť použitia webovej stránky novými návštevníkmi.

Špecifikácia:

- Navigácia je vytvorená jednoduchým a intuitívnym spôsobom, navigačné odkazy nie sú príliš dlhé.
 - Pri výskyte viacerých navigačných informácií, ako napríklad dva druhy navigácie na dvoch miestach, má toto rozdelenie opodstatnenie a jasný význam.
- 13.5** Na zvýraznenie a sprístupnenie navigačného mechanizmu sa poskytujú navigačné panely.
- 13.6** Príbuzné odkazy sa spájajú do skupín a tieto skupiny sa pre agentov používateľa identifikujú. Ak to agenti používateľa umožňujú, uvedie sa aj spôsob, akým sa dá daná skupina preskočiť. Bloky obsahu, ktoré sa opakujú na viacerých webových stránkach, je možné preskočiť.

Špecifikácia:

- V úvode každej webovej stránky sa v prípade rozsiahlejšej webovej prezentácie alebo dlhého obsahu uvádza odkaz (prípadne odkazy s viacerými alternatívami prechodu), ktorý umožňuje preskočiť odkazy a bloky obsahu, a to pomocou hlavnej navigácie, menu a podobne. Rovnaký postup sa používa aj pre opakujúce sa obsahy na viacerých webových stránkach. Jedná sa predovšetkým o odkazy ako „prejsť na obsah“, „preskočiť navigáciu“, „skočiť na podmenu“ a podobne. V HTML sa používa pri prvku <a> atribút "id" a podobne.

- Uvedené odkazy môže tvorca webových stránok ukryť pred bežným vizuálnym zobrazovaním prostredníctvom kaskádových štýlov (CSS) a podobne. Pre skrývanie týchto odkazov sa však nepoužíva predpis "display:none" a "visibility:hidden", pretože takto skrytý text nemusí byť pomocná technológia schopná interpretovať.
- 13.7** Ak sú prítomné funkcie vyhľadávania, pre rôzne úrovne zručnosti a pre rôzne záujmy sa umožňujú rôzne druhy vyhľadávanií.
- Špecifikácia:**
- Používa sa nielen jednoduché vyhľadávanie, ale aj možnosti nastavenia podrobnejšieho vyhľadávania podľa zadaných kritérií alebo filtrov.
- 13.8** Na začiatku odstavcov, kapitol, strán, zoznamov, samotnej webovej stránky a podobne sa umiestňujú zrozumiteľné informácie o kontexte obsahu.
- Vysvetlenie:**
Tieto informácie sa využívajú na prednačítavanie, ktoré je dôležité pre ľudí, ktorí sa dostávajú k informáciám so zariadeniami ako je rečový syntetizátor a podobne. V takýchto prípadoch sa za účelom zrýchlenia pohybu po obsahu pohybuje po webovej stránke pomocou čítania nadpisov a podobne. Ak je podstata myšlienky obsahu uvedená uprostred, takýto používateľ ju nezachytí.
- 13.9** Poskytujú sa informácie o zbierkach dokumentov.
- Vysvetlenie:**
Zbierkami dokumentov sa označujú dokumenty obsahujúce viac strán. Zlepšenie funkčnosti dosiahnuté pomocou práce off-line môže výrazne zlacniť prehliadanie internetu pre ľudí s postihnutiami, ktorí môžu internet prehliadať iba pomaly, prípadne majú pomalý prístup k internetu.
- Špecifikácia:**
- V HTML sa špecifikujú zbierky dokumentov pomocou prvku <link> a atribútov "rel" a "rev" a podobne. Ďalší spôsob vytvorenia zbierky dokumentov z viacerých strán je pomocou vytvorenia archívu ako napríklad pomocou archívnych programov typu ZIP, TAR, GZIP, STUFFIT.
- 13.10** Poskytujú sa prostriedky, umožňujúce preskočenie viacriadkových ASCII obrázkov. ASCII obrázky, skratky a špecifické symbolické skratky sa sprístupňujú aj zrakovo postihnutým.
- Vysvetlenie:**
ASCII náhrady grafického vyjadrenia symbolov, grafov či kresieb sú pre človeka so zrakovým postihnutím nečitateľné, a preto ak majú informačnú dôležitosť, je lepšie sa im buď vyhnúť použitím bežného obrázku, ktorý môže mať uvedený textový ekvivalent alebo je vhodné doplniť samostatný stručný popis.
- Špecifikácia:**
- V HTML sa pre nevýznamné ASCII obrázky používa najmä preskočenie ako v bode 13.6 alebo sa poskytne náhrada pomocou prvku <acronym> alebo <abbr> s atribútmi "title" a podobne.
 - Pri komplexnom ASCII umení sa preveruje adekvátnosť textového ekvivalentu.
- 13.11** Ak odkaz smeruje na obsah iného typu ako je webová stránka, používateľ je na to vopred upozornený. Takýto odkaz je doplnený informáciou o type a veľkosti cieľového súboru.
- Vysvetlenie:**
Obsah, ktorý je iného typu ako HTML webová stránka, ako napríklad súbory PDF, RTF, XLS, sa obvykle zobrazujú v inej aplikácii ako je webový prehliadač, čo môže, najmä ak je súbor príliš veľký, spôsobiť spomalenie prehliadania až nečakané chybové situácie.
- Špecifikácia:**
- V HTML sa najmä pomocou atribútu "title" prvku <a> uvádza informácia o type cieľového súboru (PDF, RTF a podobne) a o jeho veľkosti.
- 13.12** Obsah ani kód webovej stránky nepredpokladá, že používateľ navštívil inú webovú stránku.
- Vysvetlenie:**
Tvorca webovej stránky nemôže vedieť, ktorú webovú stránku používateľ navštívi ako prvú. Je možné, že si webovú stránku otvorí priamo z odkazu na úplne inej webovej stránke. Každá webová stránka teda funguje štandardne a nezávisle. Toto sa týka aj podradených webových stránok v rámci jedného webového sídla.

Špecifikácia:

- V obsahu sa nevyskytuje kontext v zmysle „Ako ste videli na predchádzajúcej stránke“ alebo „Vyplňte číslo, ktoré ste si prečítali na titulnej stránke“.

13.13 Každá webová stránka obsahuje odkaz na vyššiu úroveň v hierarchii webového sídla a odkaz na úvodnú webovú stránku.

Vysvetlenie:

Webové sídla sú väčšinou tvorené v stromovej štruktúre a každá konkrétna webová stránka v nej má svoje presné miesto. Niektoré sa nachádzajú hierarchicky vyššie, iné nižšie. Keďže tvorca nevie, ktorú webovú stránku používateľ navštívi ako prvú, každá webová stránka sa vytvára tak, aby sa dalo bez problémov presunúť na úvodnú alebo inú ekvivalentnú webovú stránku.

Toto pravidlo je ešte dôležitejšie pri používaní rámov, pretože používateľ môže byť z vyhľadávачa presunutý na obsah konkrétneho rámu, pričom sa mu ostatné rámy nezobrazia a teda nebude môcť pokračovať v ďalšej navigácii.

13.14 Webová stránka vo všeobecnosti nemanipuluje používateľským prostredím bez priameho príkazu používateľa.

Vysvetlenie:

Vnútro samotného obsahu webovej stránky sa už považuje za používateľské prostredie a preto s ním má právo manipulovať iba samotný používateľ. Používateľ si má zároveň vždy možnosť zobrazený obsah posúvať podľa potreby a dostať sa tak k časti obsahu, ktorá mu je skrytá.

Špecifikácia:

- Webová stránka neotvára bez príkazu nové okná, nemení svoju veľkosť a pozíciu okien, žiadnym spôsobom nemení ovládacie prvky prehliadača, nezakazuje alebo neobmedzuje posúvače (scrollbar), a to ani v rámoch, neobmedzuje použitie kontextových ponúk, histórie, navigačných tlačidiel ako Späť/Dopredu, nemení obsah obľúbených položiek, nenastavuje sa ako domovská webová stránka a podobne.

Pravidlo 14. Uistenie sa, že dokumenty sú jasné a zrozumiteľné.

Vysvetlenie: Zabezpečenie tohto bodu je zamerané na ľahké pochopenie elektronických dokumentov a informácií (obsahu) v elektronickej podobe pre každého čitateľa.

14.1 Webové stránky prezentujú informácie jednoduchým jazykom a zrozumiteľnou formou. Používa sa čo možno najjasnejší a najjednoduchší jazyk, zodpovedajúci obsahu webovej stránky.

Špecifikácia:

- Popisy liniek a nadpisov dávajú zmysel aj vytrhnuté z kontextu; použitie informatívnych nadpisov zrýchľuje prehľad o obsahu webovej stránky.
- Ucelená myšlienka sa uvádza tak, aby sa nachádzala v jednom obsahovom bloku.
- Používajú sa bežné slová, ako napríklad „začať“, ktoré je vhodnejšie ako „pristúpiť“. Použitie výrazov závisí aj od cieľovej skupiny čitateľov, teda tých, ktorým je webová stránka určená.
- Vyhýba sa príliš komplikovaným a ťažko pochopiteľným skladbám vety.
- Je vhodné vyhýbať sa aj slangu, žargónu a špecializovanému významu slov, ak nie je v obsahu uvedené vysvetlenie.

14.2 Text sa dopĺňa grafickými a zvukovými prezentáciami tam, kde uľahčia pochopenie webovej stránky.

14.3 Štýl prezentácie sa vytvára tak, aby bol zhodný pre všetky webové stránky daného webového sídla.

Špecifikácia:

- Minimalizuje sa množstvo použitých štýlov.
- Uprednostňuje sa použitie prepojených pred vnorenými štýlmi.
- Vo všetkých štýloch sa pre rovnaký koncept používa rovnaké meno triedy (atribút "class").

14.4 Úvodná webová stránka jednoznačne popisuje zmysel a účel webového sídla.

Špecifikácia:

Z úvodnej webovej stránky je zrejmé,

- o aký typ webovej prezentácie sa jedná, čo je jej cieľom a uvádza sa jej názov, čo môže byť splnené aj uvedením názvu správcu obsahu, ak je to dostatočne výstižné,
- kto je jej technickým prevádzkovateľom; z úvodnej webovej stránky je rozpoznateľné, ktorej organizácii alebo inštitúcii webové sídlo patrí, teda kto je jej správcom obsahu.